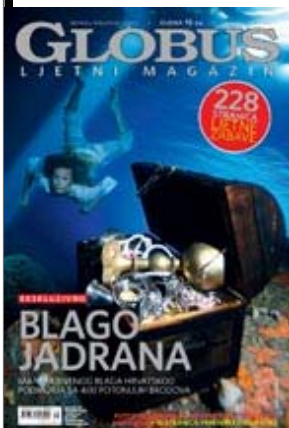

pretraži Globus>

novi broj
impresum
arhiva
autori
marketing

HRVATSKA

GLOBUS LIETNI MAGAZIN
od 6. srpnja na svim kioscima

PUTOPI SI, REPORTAŽE,
INTERVJUI, FELJTONI,
PRIČE, HOROSKOP
+ 10 stranica vrhunske
enigmatike

**228 stranica za samo
15 kuna**

DJECA PROFESORA BALTAZARA | PATENTI ZA NOVO DOBA (1/2)

PATENTI ZA NOVO DOBA

Čudni izumi hrvatskih genijalaca

Snimili: Darko Tomaš, Roberto Orlić, Tom Dubravec
Piše: Bisera Fabrio

Ideja je bila sjajna; Radovan Marin smislio je mali kućanski aparat za guljenje povrća. U odnosu na postojeće, Marinov je imao dodatne prednosti; nije bio nezgrapan za korištenje, nije bilo ogrebotina i otpaci su bili toliko sitni da su mogli proći kroz odvod sudopera. Odnosno, aparat je funkcionirao tako da je voda iz slavine pokretala turbinu na njemu, a ona četku koja je gulila komade povrća. Svatko tko je jednom u životu gulio krumpire bio bi zahvalan na ovakvoj spravi s kojom ne bi trebalo silovito dubiti po kori povrća i poslije kupiti ljepljivu koru po svim ploham kuhinjskog namještaja. "No? Što tu ne valja?", pita nas inovator Marin i odmah nudi odgovor: "Shvatio sam da se previše vode troši. Prije 30 godina, kada se nije razmišljao o potrošnji vode, takav je proizvod još i mogao proći. Ali danas, kada smo svjesni da je voda bogatstvo koje nestaje, ovakav izum koji pokreće voda nema nikakvu perspektivu. Zato ne valja!"

UDRUGA INOVATORA

Inovatori svoje izume nastoje zaštititi. Tu im je od velike pomoći hrvatska Udruga inovatora, organizacija koja uporno i marljivo nastoji promovirati hrvatski izumiteljski talent po svijetu. Pavao Haviček, jedan od glavnih organizatora u udruzi, kaže nam da je inovatorima ipak lakše krenuti u poslovnu realizaciju svojih projekata ako izum predstave putem udruge koja ima i ugled i iskustvo. U namjeri da ohrabre hrvatske inovatore, a prema nedavno objavljenom rang ljestvici, Hrvati su na dobrom, 30. mjestu u svijetu po broju svojih izuma.

Sigurno je bilo nepoznato da su hrvatski izumitelj patentirali leteći tanjur, a upravo to je učinio Joseph Klobučar iz Kupjaka, da su osmislili dvoetažnu prenosivu kuću, efikasno sredstvo protiv hrkanja, klopku za puževe, berač šparoga, ali i uspješno sredstvo za odvikavanje od pušenja. Iz domaćih je radionica izašla i prva mini rafinerija za preradu biodizela, automatska ručna praonica za automobile i kućne ljubimce, solarna podna rasvjeta, mobilna autogaraža... Inspiracija inovatorima su veliki izumitelji europske civilizacije, prije svih Leonardo da Vinci i genije iz Smiljana Nikola Tesla. Zadovoljni su i velikim uspjehom i medijskom pažnjom koju je dobio hrvatski znanstvenik i izumitelj Marin Soljačić zahvaljujući eksperimentu s bežičnim prijenosom energije. Hrvatski inovatori, ako bismo napravili njihov profil, muškarci su iznad 50 godina, uglavnom tehničke, strojarske ili inženjerske struke. Inovacijama se bave odmalena i imaju bar osnovna znanja iz fizike ili elektrotehnike.

PODIGNUTI BIKIKLI

Radovanu Marinu ideja o okomitom bicikl-parkingu, senzacionalno rješene za uredno i ekonomično parkiranje bicikla u gradu, pala je na pamet dok je bio na jednoj inovatorskoj izložbi u Pittsburghu. Ta je ideja postala je njegov novi poslovni pothvat. Gradski oci grada Taipeija, glavnoga grada Tajvana, smatraju izum hrvatskih inovatora genijalnim rješenjem za svoj grad. Okomiti parking zauzima malen prostor i nije skup, ostaviti bicikl je sigurno i jednostavno, a vrlo lako se povećava broj parkirnih mjesta. Na 4,5 metara četvornih stane čak 10 bicikla. Kako se i u Zagrebu sve više voze bicikli po gradskim ulicama, na nekoliko

Novi br. 910 • 14.5.2008.

Broj 866

Nikola Bartulac
IZUM: Nautikbicikl Bicikl prilagođen vožnji po moru napravio je za svoje ukućane, te još nije u masovnoj upotrebi

Vodena atrakcija
Parkirani automobili, gužva na ulicama... sve je to ponukalo Nikolu Bartulca da bicikl premjesti na površinu mora

POTPREDSEDNIK SPLITSKOG HDZ-a

LOVAC NA NACISTE OBRAĆA SE HRVATSKOJ POP-ZVIJEZDI ▶

PATENTI ZA NOVO DOBA ▶

mjesta u gradu postavljeni su okomiti parkinzi. Slično je i u Danskoj, javljaju se zainteresirani poduzetnici i iz Njemačke, no Marin, osim svojih poslovnih obaveza ponovno radi na jednoj inovaciji, a to je bicikl koji možete voziti i po kopnu i po moru. Sličnu ideju, ali onu o nautikbiciklu, patentirao je Crikveničanin Nikola Bartulac. Napravio je prototip ovog morskog prijevoznog sredstva, još prije desetak godina, i danas je nautikbicikl omiljena ljetna zabava njegovoj djeci i unucima. Strojarski tehničar po struci, i Bartulac je došao na ideju zato što se sureo s problemom. A problem je bio to što je rado vozio bicikl, samo mu je smetalo što non-stop mora paziti na nagurane automobile po crikveničkim ulicama. Kada već nije išlo na kopnu, Bartulac je odlučio pokušati bicikl voziti po moru.

KARLOVAČKI IZUMITELJ TOMO BELAVIĆ

Moja je garaža poput kabanice za auto

Karlovački izumitelj Tomo Belavić odlučio je svoj automobil od zimskih padalina zaštititi pokretnom autogaražom. Dosjetio se, naime, da bi trebalo u branike, u kojima ima dovoljno mjesta, ugraditi pokretni mehanizam kojim bi se izvlačile, po principu kabanice, vodootporne navlake za zaštitu karoserije.

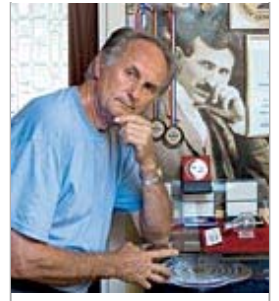
Za to je izradio nacрте i mehanizam, a umalo je prvi eksperiment napravio na vlastitome automobilu. Za vrijeme hladnih karlovačkih zima i kišovitih jeseni, mobilna autozaštita trebala bi sačuvati osobno vozilo od klimatskih nepravilnosti, ali i vlasnicima jednom zauvijek riješiti problem dosadnog čišćenja vjetrobranskih stakala od snijega i leda. Pod uvjetom, naravno, da globalno zatopljenje ne učini svoje.

Međutim, izumitelj Tomo Belavić kaže da bi njegov patent bio prikladan čak i u tom slučaju jer bi automobile štitiло od prejakih sunčevih zraka, koje ga također mogu oštetiti.

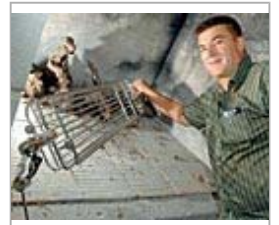
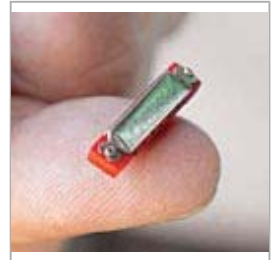
- 1 ▶ **UDRUGA INOVATORA**
▶ **PODIGNUTI BICIКLI**
▶ **KARLOVAČKI IZUMITELJ TOMO BELAVIĆ**
- 2 ▶ **LOV NA GUINNESSA**
▶ **NOVA GRANA PRIVREDE**
▶ **ALTERNATIVA UČENJU**
▶ **IZUM JASMINE I MISLAVA MUŽINIĆA**

novi broj | impressum | arhiva | autori | povijest Globusa | marketing

Vladimir Kulić

IZUM: Harmonika koja stane na jagodicu prsta
Nada se da će minijaturnim modelima ući u Guinnessovu knjigu rekorda

Dražen Krolo

IZUM: Prenosivi ražanj za pečenje janjaca i ribe.
Radi na baterije, težak je samo četiri kilograma i ima dodatak za gradele, a komplet košta 2400 kuna